

Mielipide

sk.mielipide@satakunnankansa.fi

Mielipiteet: Satakunnan Kansa, PL 58, 28101 Pori, kuoreen tunnus "Mielipide", tai sähköpostilla sk.mielipide@satakunnankansa.fi tai tekstiviestinä tekstari@palstalle. Postitse tai sähköpostilla kirjoittavien on ilmoitettava nimensä ja yhteystietonsa toimituksen tietoon, vaikka kirjoitus haluttaisiin-

kin julkaistavaksi nimimerkillä. Kirjoittajan nimeä ei anneta ulkopuolisille. Suosittelemme omalla nimellä kirjoittamista. Kirjoita lyhyesti ja napakasti. Toimitus pidättää itselleen oikeuden mielipidekirjoitusten lyhentämiseen. Julkaisemattomia kirjoituksia emme palauta. Julkaisemme **Lukijan kuva**

-palstaa. Kuvien pitää sisällöltään olla sellaisia, että niissä on selkeää mielipide tai kannanotto kuvattuun aiheeseen. Julkaistusta kuvasta maksamme 20 euron palkkion. Kuvia voi lähettää osoitteeseen sk.mielipide@satakunnankansa.fi tai paperikopiona Satakunnan Kansa, mielipide, PL 58, 28100

Pimeä kaupunki saa pelon kasvot

Yliö

PAULA KEJONEN-NIITTYNEN, FM

Kirjoittaja on tutkinut turvallisuuden ja viihtyisyyden tunnetta kaupunkialueella ja ympäristömielikuvia kaupunkisuunnittelussa.

Satakunnan Kansassa oli hiljainen artikkeli, jossa kerrottiin Porin kaupungin pimeydestä. Vanhoja elohopealamppuja vaihdetaan uusiksi vain pikkuhiljaa. Samaa aihetta pohdiskeli myös päätoimittaja Olli-Pekka Behm Alakerrassaan (SK 7.2.). Päätoimittaja oli ottanut esille tärkeitä näkökulmia asiaan, kuten riittävän valaistuksen merkityksen asukkaiden viihtyvyyteen sekä häiriöiden ja röstötelyn ehkäisyyn.

Hyvällä valaistuksella on suuri ja tärkeä merkitys ihmisten turvallisuuden tunteelle kaupunkiympäristössä. Monien

tutkimustulosten mukaan riittävä valaistus lisää merkittävästi turvallisuuden tunnetta iltaisin ja öisin liikuttaessa. Hyvän ympäristön kriteerejä ovat turvallisuus, hallittavuus, vapaa- valinnaisuus ja ympäristön esteettisyys. Tämä ei kuitenkaan toteudu Porissa, mikäli ihmiset pelkäävät kulkea ulkona ja joutuvat muuttamaan reittejään kaupungin pimeyden vuoksi.

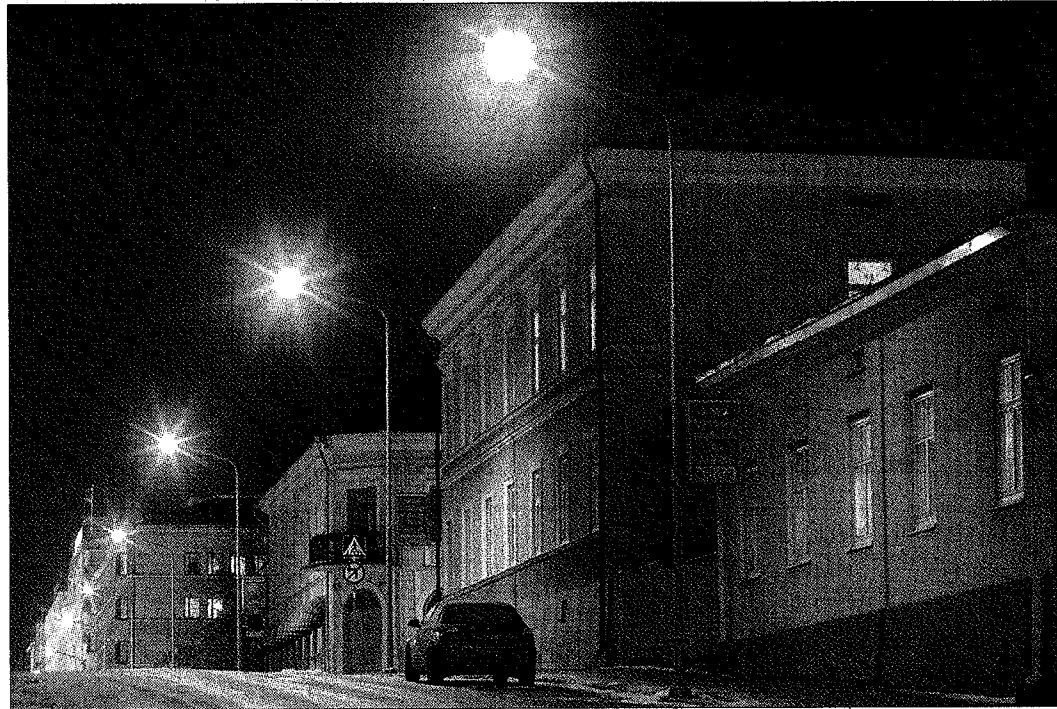
Rakenteellista ehkäisyä

Arkkitehtuurissa pimeys tuntuu useista ihmisistä epämiellyttävältä ja vaaraa indikoivalta. Hyvällä kaupunkisuunnittelulla on todettu olevan vaikutusta asukkaiden turvallisuuteen.

Tutkimusten mukaan on syntynyt asuinalueita, joissa rikosten ja häiriöiden ehkäiseminen rakenteellisin keinoin, kuten lisäämällä katuvalaistusta, on onnistunut.

Turvallisuuden tunteeseen voidaan vaikuttaa myös ympäristön suunnittelulla mm. siten, että alueesta on helppo saada selkeä yleiskuva, ja siinä ei ole kuolleita kulmia. Alue on siten helposti valvottavissa ja tarkkailtavissa ja siinä on helppo

**Naisen pelko ly-
myää useimmiten
piilossa ja pimeässä eli
paikassa, joka tarjoaa
mahdolliselle hyökkää-
jälle etulyöntiaseman.**

Heikki Tyynysiemi/SK

Monet päivällä miellyttävän tuntuiset alueet saavat usein pimeässä uhkaavan hahmon. Pimeys tuo Poriin tämän uhkakuvan voimakkaampana.

liikkua ja löytää perille. Lisäksi alue pitää olla siisti ja hyvin valaistu.

Naisen kaupunki supistuu

Naisten turvattomuuden tunne kaupunkiympäristössä on nousut 1990-luvun lopun jälkeen mediassa paljon kirjoitetuksi ja puhutuksi aiheeksi. Tutkimus-

ten mukaan katuväkivallan pelko on lisääntynyt. Pelkoa lisäävä tekijä on usein juuri riittävän valaistuksen puute. Tiettyjen paikkojen välttäminen ja liikumisen rajoittaminen pienentävät esim. naisten käyttämää tilaa, joka muuttuu yhä enemmän maskuliiniseksi. Lisäksi se, joka käyttää tilaa yhä vähemmän,

pelkää aina vain enemmän.

Elinympäristön tulee olla turvallinen myös vanhuksille, lapsille ja naisille, jotka kokevat turvattomuutta usein miehiä herkemmin. Nykyisin turvattomuuden tunne on alkanut levitä merkittävästi myös keski-ikäisten pariin. Aiemmin pelko liikua iltaisin ulkona on näkynyt

etenkin vanhusten ja nuorten naisten parissa, mutta erot väestön keskuudessa ovat alkaneet tasaantua.

Tutkimuksissa on todettu, että erityisesti naisten turvattomuudentunne supistaa heidän tilankäyttöään eli vaikuttaa vapautteen liikkua ulkona. Päiväsaikaan tutulta tuntuva kaupunki saa monen naisen mielessä pimeällä pelottavat kasvot. Kävelyreitit vaihtuvat ja siten naisen kaupunki supistuu. Lisäksi pelottavat paikat kierretään kaukaa ja turvattomiksi koettuina aikoina pysytään sisällä.

Pelko yksilöllistä

Pelon määrä on kuitenkin yksilöllistä ja ihmisten kaupunkisuuhde ambivalentti. Toista vain harmittaa, kun iltalenkin reitti täytyy hieman tarkemmin miettiä, kun taas äärimmillään pelko pitää jonkun koko illan sisällä. Jos päivittäisten reittien varrella on toistuvasti paikkoja tai tilanteita, joita joudutaan varomaan ja pelkäämään, aiheuttaa se naisille ylimääräistä varuillaan oloa ja psyykkistä kuormitusta.

Yökaupunki on pelon kaupunki siinä mielessä, että monet päivällä vaarattoman ja miellyttävän tuntuiset alueet saavat usein pimeässä uhkaavan hahmon. Pimeys tuo Poriin tämän uhkakuvan voimakkaampana.